

**Erbij in
Sliedrecht!**

Erbij in Sliedrecht!

Lokale coalitie tegen eenzaamheid

Visiedocument

Datum: 28 mei 2019
Status: Definitief

Inhoudsopgave

1. Inleiding
2. Missie, visie en doelstelling
 - 2.1 Missie
 - 2.2 Visie
 - 2.3 Doelstelling
3. Lokale situatie
4. Lokale aanpak tegen eenzaamheid
5. Betrokken partijen

Bijlage 1 – Positieve gezondheid

1. Inleiding

De lokale coalitie Erbij in Sliedrecht is sinds 2014 actief ter bestrijding van eenzaamheid. Dit heeft zij o.a. gedaan door middel van voorlichting, een bewustwordingscampagne rondom de week van de eenzaamheid, t/m 2018 met het jaarlijkse Kom Erbij festival in de week van de eenzaamheid en diverse educatieve en creatieve workshops.

In het voorjaar van 2018 heeft het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport het actieplan 'Eén tegen eenzaamheid' opgesteld. Het programma heeft als doel een trendbreuk van eenzaamheid onder ouderen te realiseren. Met de lokale coalitie in Sliedrecht willen wij niet enkel inzetten op eenzaamheid bij ouderen, maar ook bij jongeren en volwassenen. De lokale coalitie Erbij in Sliedrecht zit al op de goede weg met hetgeen zij organiseert. Stichting Welzijnswerk Sliedrecht zet zich als initiator, in opdracht van de gemeente, samen met de betrokken organisaties in om het landelijke programma te volgen en de activiteiten van Erbij in Sliedrecht verder uit te breiden.

De wens vanuit de gemeente is om de al bestaande lokale coalitie verder te verstevigen en te verduurzamen. We zien graag dat nog meer lokale partijen worden aangehaakt. Daarnaast willen wij de coalitie graag een heldere richting meegeven, van waaruit zij activiteiten kunnen ondernemen.

Wij hanteren binnen de coalitie de volgende definitie van eenzaamheid:

Eenzaamheid is een negatieve situatie, gekenmerkt door gemis en teleurstelling. Het is de uitkomst van een persoonlijke waardering van een situatie, waarin iemand zijn bestaande relaties afweegt tegen zijn eigen wensen of verwachtingen ten aanzien van relaties. Eenzaamheid is dus een persoonlijke, subjectieve ervaring. Gevoelens van eenzaamheid hebben vooral betrekking op gebreken in de kwaliteit van relaties. Maar iemand kan zich ook eenzaam voelen doordat het aantal contacten lager is dan gewenst.

Eenzaamheid kan daarnaast emotioneel of sociaal zijn:

- Emotionele eenzaamheid is het ervaren van een sterk gemis van een intieme relatie, een emotioneel hechte band met een partner of vriend(in).
- Sociale eenzaamheid is het gemis aan betekenisvolle relaties met een bredere groep mensen zoals kennissen, collega's, buurtgenoten of mensen met dezelfde belangstelling. Een intieme partnerrelatie kan sociale eenzaamheid niet opheffen.

'Samen zijn. Is samen lachen, samen huilen. Leven door dichtbij elkaar te zijn. Samen zijn, is sterker dan de sterkste storm. Gekleurer dan het grauwe om ons heen. Want samen zijn, ja samen zijn. Dat wil toch iedereen?'

(Willeke Alberti)

2. Missie, visie en doelstelling

2.1 Missie

Alle inwoners van Sliedrecht kunnen omgaan met hun gevoelens van eenzaamheid en voelen zich vrij om dit onderwerp te bespreken.

2.2 Visie

De lokale aanpak richt zich, vanuit de wens om met oprechte aandacht naar elkaar om te zien en te luisteren, op het leren omgaan met gevoelens van eenzaamheid en het voorkomen van eenzaamheid. Wij gaan hierbij uit van het gedachtegoed van 'positieve gezondheid'.

2.3 Doelstelling

Het taboe rondom het thema eenzaamheid doorbreken; het voorkomen en bestrijden van chronische eenzaamheid.

3. Lokale situatie

Wanneer we naar de cijfers uit de gezondheidsmonitor¹ kijken, krijgen we over de afgelopen jaren het volgende beeld van eenzaamheid binnen de gemeente Sliedrecht:

	2009	2012	2016
Niet eenzaam (19 jaar en ouder)	62%	60%	64%
Matig eenzaam (19 jaar en ouder)	33%	33%	27%
(Zeer) ernstig eenzaam (19 jaar en ouder)	5%	6%	9%
Niet eenzaam (65 jaar en ouder)	61%	52%	57%
Matig eenzaam (65 jaar en ouder)	34%	40%	34%
(Zeer) ernstig eenzaam (65 jaar en ouder)	6%	8%	9%

We zien dat matige eenzaamheid de afgelopen jaren is afgenomen. Met name (zeer) ernstige eenzaamheid is onder de inwoners van Sliedrecht in de afgelopen jaren toegenomen. Iedere vier jaar wordt een nieuwe gezondheidsmonitor afgenomen. Op basis van de resultaten hiervan zal de lokale situatie in dit document geactualiseerd en gemonitord worden.

Lokale cijfers over eenzaamheid voor de leeftijdsgroep tot 18 jaar zijn niet bekend. Als coalitie maken we de keuze om ook op deze doelgroep in te zetten, omdat het probleem van eenzaamheid onder jongeren niet onderschat mag worden. Uit landelijk onderzoek van 3Vraagt, onderdeel van het EenVandaag Opiniepanel, kwam bijvoorbeeld eind 2018 naar voren dat vier op de tien jonge mensen zich minstens één keer in de week eenzaam voelt².

¹ Bron: www.hoegezondiszhz.nl/databank

² Bron: <https://eenvandaag.avrotros.nl/panels/opiniepanel/alle-uitslagen/item/jongeren-voelen-zich-vaker-eenzaam-dan-ouderen/>

4. Lokale aanpak tegen eenzaamheid

Als je als coalitie aan de slag wilt gaan met het thema eenzaamheid is het vooral belangrijk om weloverwogen keuzes te maken en de juiste focus aan te brengen in de aanpak. De complexiteit en veelomvattendheid van dit thema vragen immers om het bepalen van specifieke doelstellingen en doelgroep(en) en het selecteren van de juiste bijbehorende inzet.

Een aanpak op het thema eenzaamheid omvat zes onderdelen:

1. Agenderen van eenzaamheid en stimuleren van bewustwording
2. Signalering: herkennen en vinden van eenzame mensen
3. Ondersteunen en activeren van eenzame mensen
4. Bevorderen van de kwaliteit en deskundigheid (van o.a. interventies en professionals)
5. Bevorderen van de onderlinge afstemming en samenwerking (tussen partijen/organisaties)
6. Verbeteren van de vindbaarheid van informatie

Het is mogelijk om voor één onderdeel van de aanpak te kiezen of om je tegelijkertijd te richten op meerdere onderdelen. Een succesvolle aanpak richt zich, al dan niet in verschillende stadia, op alle zes de bovenstaande onderdelen. Binnen de coalitie hebben we dan ook aandacht voor alle zes de bovenstaande onderdelen, waarbij we keuzes maken op welke onderdelen we per periode de focus willen leggen. De coalitie gaat ieder jaar aan de hand van een actie -en communicatieplan aan de slag met de missie, visie en doelstellingen uit dit visiedocument.

Maatschappelijke effecten

Als coalitie hebben we verschillende maatschappelijk effecten op het oog:

- Inwoners ontmoeten elkaar in de wijk en betekenen iets voor elkaar in de wijk;
- Kwetsbare inwoners overwinnen obstakels om meer te kunnen participeren en andere mensen te ontmoeten;
- Inwoners voelen zich zo weinig mogelijk eenzaam;
- Inwoners zijn versterkt op de pijlers van positieve gezondheid (zie bijlage 1): lichaamsfuncties, mentaal welbevinden, zingeving, kwaliteit van leven, sociaal maatschappelijk functioneren, dagelijks functioneren.

Dit uit zich in de volgende concrete resultaten:

- Deelname van (kwetsbare) inwoners aan activiteiten om eenzaamheid te voorkomen;
- Professionals en inwoners kunnen eenzaamheid signaleren;
- Eenzaamheid is een bespreekbaar thema binnen Sliedrecht;
- Er is continue aandacht voor het thema eenzaamheid;
- Er is verbinding gemaakt tussen inwoners, organisaties, verenigingen en geloofsgemeenschappen;
- Er is een overzicht van activiteiten waar inwoners op aan kunnen sluiten.

5. Betrokken partijen

Juist omdat eenzaamheid dwars door de samenleving loopt is dit een thema waarop werkelijk iedereen een steentje kan bijdragen. Vanuit de gemeente zouden we graag zien dat de coalitie 'Erbij in Sliedrecht' niet alleen wordt gevormd door organisaties uit de sociale sector en gezondheidszorg, maar veel breder wordt gedragen. Deelnemende partijen kunnen variëren van woningbouwvereniging tot gezondheidscentrum, van sportclub tot kapper, van hospice tot politie, van kerk tot supermarkt.

Onderstaande organisaties hebben zich al aangesloten bij de coalitie Erbij in Sliedrecht:

- Gemeente Sliedrecht
- Stichting Welzijnswerk Sliedrecht
- Stichting Waardeburgh
- Rivas
- ASVZ
- De Zonnebloem
- Stichting Open Jeugdwerk Sliedrecht
- United by music
- Yulius
- Gemiva SVG
- Philadelphia
- Bibliotheek aan Zet

Deze partijen zullen tijdens de 'Week van de eenzaamheid' 2019 worden uitgenodigd een convenant te ondertekenen om hun betrokkenheid bij de coalitie te formaliseren. Zij vormen de zo genoemde kerngroep. Daarnaast gaat de werkgroep actief op zoek naar nieuwe partijen die aangehaakt kunnen worden bij de coalitie 'Erbij in Sliedrecht'. Deze partijen kunnen aansluiten bij de kerngroep of desgewenst plaatsnemen in de 'buitencirkel' van de coalitie.

Bijlage 1 – Positieve gezondheid

PIJLERS VOOR POSITIEVE GEZONDHEID

